

අවිලෝභ ජීවිතය

ආදිත්තපරියාය සූත්‍රය
කුමෙමාපම සූත්‍රය

www.buddhismforyou.org

ආචාර්ය පූජනීය
මිරිස්සේ ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ

ධර්මප්‍රායෝගිකයා

පුණ්‍යානුමෝදනාව

අප සැමට චතුරායථි සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා මගපෙන්වන, ආරාමයේ අධිපති මිරිස්සේ ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු සියළුම ස්වාමීන් වහන්සේලාට උතුම් වූ චතුරායථි සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ වේවායි පළමුව ප්‍රාර්ථනා කරමි.

දැනට වසර ගණනකට පෙර, අභාවප්‍රාප්ත වූ පින්බර ස්වාමි පුරුෂයාණන් වන, **සුගතදාස තිසේරා මහත්මාට** සසර දුක් කෙළවර කර උතුම් වූ නිවන් සුවයම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට මේ පින් හේතු වේවායි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ බිරිඳ **සෝමා තිසේරා සහ දුරු පිරිසයි.** එසේම මෙම ධර්ම දානයේ ආනිශංසයෙන් තමාගේ දහම් දනුමක්, භාවනාවක් දියුණු වී, තමන්ටත් දරුවන්ටත් මෙය කියවන ඔබ සැමටත් උතුම් වූ චතුරායථි සත්‍යම අවබෝධ වේවායි අධිෂ්ඨාන කරන්නේ, මේ ධර්ම ග්‍රන්ථය පුදන පැලවත්තේ සිංහපුර, අංක 65 හි පදිංචි **සෝමා තිසේරා මහත්මියයි.**

ජේ.එච්. සෝමා තිසේරා
අංක 65, සිංහපුර, තලංගම දකුණ, බත්තරමුල්ල.
දු.ක.: 011 3069337

* * * * *

කේ.ඩී.එච්. ඩේවිඩ් සිල්වා පියාණන්
සෝමා චිරරත්න මෑණියන්

සහ

එල්.එච්. ඇන්ඩර්සන් සිල්වා පියාණන්
කමලා ද සිල්වා මෑණියන්

යන ගුණබර දෙමව්පියන් දෙපල ඇතුළු අප නමින් මිය පරලොව ගිය සියළු ඥාති හිත මිත්‍රාදීන්ට මෙම ධර්ම දානයම කුසල් බලයෙන් උතුම් වූ චතුරායථි සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ වේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

සිරි සුදස්සනාරාම සදහම් සෙනසුනෙහි ප්‍රධාන අනුශාසක ආචාර්ය පූජනීය මිරිස්සේ ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතළු සියළුම ස්වාමීන් වහන්සේලාට චතුරායථි සත්‍ය ධර්මාවබෝධයෙන් උතුම් වූ නිවන් අවබෝධ වේවා යි ප්‍රාර්ථනා කරමින් මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථය ඔබ වෙත පූජා කරනු ලබන්නේ, **කමහි ද සිල්වා, පුණ්‍යා ද සිල්වා ඇතුළු දුරුවන් විසිනි.**

නො. 76, කෝට්ටගෙවත්ත පාර,
උඩුමුල්ල, බත්තරමුල්ල.

2600 ශ්‍රී සම්බුද්ධත්වය පිළිවෙතින්ම සමරමු.

අප අද ජීවත්වන්නේ ශ්‍රී සම්බුද්ධත්වයෙන් 2600 ක් පිරෙන සමයෙහිය. මෙම බුද්ධෝත්පාද කාලයෙහි මිනිස් ලොව උපත ලබන්නට කරම් භාග්‍යවත්ත වීමු. එම අපහසුවෙන් ලද අවස්ථාවෙන් උතුම්ම ඵලය ලැබීම නම් මේ බුදු සසුනෙහි ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක් හෝ ශ්‍රාවිකාවක් බවට පත්වීමය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ දේශනා කරති. “ඉති බෝ භික්ඛවේ විවටෝ මයා බේමො මග්ගෝ සෝවන්ටීකො පිතිගමහියෝ” “මහණෙනි, මා විසින් නිර්භය වූ සුවගෙනදෙන ප්‍රීතියෙන් යා හැකි මාර්ගය විවෘත කරන ලද්දේය.” වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය ඔස්සේ විවර වී ඇති මෙම මගෙහි අපි ගමන් කරමු.

මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථයෙහි දායකත්වය දරන සෝමා තිසේරා මහත්මිය ඇතුළු දූ දරු පිරිසටත්, කමනී ද සිල්වා මහත්මිය, මහත්මා ඇතුළු දරුවන්ටත්, මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් හා වීර්යයෙන් යුතුව කටයුතු කරන ප්‍රඥා ප්‍රභා සංවිධානයේ අප පින්වත් සැමත්, මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථය කියවන ඔබත් නිදුක් වේවා! උතුම් වූ වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයම අවබෝධ වේවා!

උතුම් ග්‍රන්ථාසරණයි

මෙයට,
කාරුණික වූ
මිරිස්සේ ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ

සිරි සුදස්සනාරාම සදහම් සෙනසුන
පන්තිපිටිය පාර,
බත්තරමුල්ල.

2011 මැයි 17, උතුම් වූ වෙසක් පොහෝ දින

“ප්‍රඥා ප්‍රභා”
සිරි සුදස්සනාරාම සදහම් සෙනසුන
පන්තිපිටිය පාර
බත්තරමුල්ල.

මුද්‍රණය
පියසිරි මුද්‍රණාලය සහ සමාගම
අංක 469, අතුරුගිරිය පාර, මාලබේ.
ටෙලි/ෆැක්ස් : 011-2561551

ආදිත්ත පරියාය සූත්‍රය

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස
නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස
නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං
කිංච භික්ඛවෙ සබ්බං ආදිත්තං
චක්ඛං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තා
චක්ඛු විඤ්ඤාණං ආදිත්තං
චක්ඛු සමච්ඤ්ඤා ආදිත්තං
යමපිදං චක්ඛු සමච්ඤ්ඤා පච්චයා උප්පජ්ජති වේදුසිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා
අදුක්ඛම සුඛං වා නමපි ආදිත්තං
කෙන ආදිත්තං, ආදිත්තං රාගග්ගිනා,
දොසග්ගිනා, මෝහග්ගිනා
ආදිත්තං ජාතියා, ජරා, මරණොභ, ශෝකෙහි,
පරිදේවෙහි, දුක්ඛෙහි, දොමභස්සෙහි,
උපායාසෙහි, ආදිත්තං භි වදාමිති.

“මහණෙනි, සියල්ල ඇවිලගෙනය. මහණෙනි, කුමක් සියල්ල ඇවිලගෙනද? ඇස ඇවිලගෙනය. රූපයෝ ඇවිලගෙනය. චක්ඛු විඤ්ඤාණය ඇවිලගෙනය. චක්ඛු සමච්ඤ්ඤා ඇවිලගෙනය. චක්ඛු සමච්ඤ්ඤා නිසා සැප හෝ දුක් වූ හෝ මධ්‍යස්ථ වූ යම් වේදනාවක් උපදිනම් එයද ඇවිලගෙනය. කුමකින් ඇවිලගෙනද? රාග ගින්නෙන්, දෝස ගින්නෙන්, මෝහ ගින්නෙන් ඇවිලගෙනය. ඉපදීමෙන්, ජරා මරණයෙන්, ඇවිලගන්නා ලදය. ශෝකයෙන්, පරිදේවයෙන්, දුක්ඛයෙන්, දෝමභස්සයෙන්, උපායාසයෙන් ඇවිලගන්නා ලදැයි කියමි.”

සැදුහැවත් වූ කාරුණික වූ පින්වතුනි,

ධර්මාභිලාෂි පින්වත් ඔබ හැමදෙනාටම උතුම් බුදුරුවන, සදහම් රුවන, ආර්ය මහා සඟ රුවන, තුණුරුවන් සතු සුවිසි මහ ගුණ බෙලෙන් හැම සැනසිල්ලක්ම වේවා! උතුම් වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධය පිණිසම වේවායි ස්වාමීන් වහන්සේ මහත් වූ කරුණාවෙන් පළමු කොට අධිෂ්ඨාන කරනවා.

පින්වතුනි,

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ නම් මේ ලෝකයේ පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨතම උතුම්ම මනුෂ්‍ය රත්නයයි. මහා කරුණාවෙන් හා මහා ප්‍රඥාවෙන් පිරිපුන් ඒ අසිරිමත් වූ බුදු ගුණ අප හැමගේ සිත්වලට දෙනන, සමාධියෙන් වඩන ඒ බුදු ගුණ, ප්‍රඥාවෙන් දකින හැම මොහොතක් පාසාම අපේ සිත් සුවපත් වෙනවා.

දීර්ඝ සංසාර ගමනේ පටන් හඬා පැමිණි ගමනක දුර්ලභව නමුත් ලැබූ මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ රාගය නම් වූ ඇලීම, ද්වේෂය නම් වූ ගැටීම හෙවත් තරඟව, මෝහය නම් වූ මූලාව (අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත නම් වූ ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මය කෙරෙහි ඇති අනවබෝධය) මේ කෙලෙසුන් යටපත් කරගෙන, පාලනය කරගෙන, කුනී කරගෙන, ඉන් අනතුරුව ප්‍රභාණය කරමින් සැනසිල්ලක් ලබන්නට මෙය උතුම් බුද්ධානුස්සති භාවනාවක් වගේ, බුදුගුණ මෙතෙහි කිරීම, දැකීම හා ප්‍රඥාවෙන් ලබන අවබෝධය මහත් වූ සැනසිල්ලක් වේවි.

ජීවිත ගමනේ දුක්ඛ දෝමනස්ස වලට මුහුණපාන විට පමණක් නොව, තරමකින් හෝ නිරෝගිමත්ව සැනසිලිමත්ව ජීවත්වන හැම මොහොතකම පවා තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුදුගුණ මෙතෙහි කිරීම හැබැවටම සැනසිල්ලකි. තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුදුගුණ මෙතෙහි කිරීම නම් උතුම් වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය මුල් කරගෙන ශ්‍රී සද්ධර්මය දැකීමයි. ඒ වගේම ඒ උතුම් ආර්ය මහා රහතන් වහන්සේලාගේ අසිරිමත් වූ වරිකාදර්ශයන්, අරහත් වරිකයන් තුළින් අපේ ජීවිතයට එකතු කර ගැනීමයි.

මේ අධිෂ්ඨානයන් සිත්හි දරාගෙන පින්වත් ඔබ හැමදෙනාම මේ කාලය පුරා ස්වාමීන් වහන්සේ හා සමඟින් සිතින් එක්ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද, අප විසින් පැහැදිලි කරනු ලබන මේ උතුම් දේශනාව ග්‍රවණය කරන්න.

මෙලොව ජීවිතයේ කායක, මානසික සුවයන් නොඅඩුව සලසාගෙන ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපත්ති මගෙහි සීලයේ පිහිටාම හැම සැනසිල්ලක්ම ලබා උතුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධය පිණිසම අධිෂ්ඨානයක් ඇති කරගන්න.

කාරුණික වූ පින්වතුනි,

අද දවසෙහි පැහැදිලි කරන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේ, තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලදුව, සංයුක්ත හික්‍යයේ, සළායතන වග්ගයේ, සබ්බ චරිතයේ සඳහන් ආදිත්තපරියාය සූත්‍ර දේශනාවයි. පින්වතුනි, මේ සංයුක්ත නිකායෙහි ආදිත්ත පරියාය සූත්‍ර දෙකක් සඳහන් වෙනවා. ඉන් පළමුවැනි ආදිත්ත පරියාය සූත්‍ර දේශනාවයි, අද පැහැදිලි කරන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේ. පින්වතුන් මීට පෙරත් මේ සූත්‍ර දේශනාව ශ්‍රවණය කොට තිබෙන්නට පුළුවනි. මැනවින් පද පෙළ ගලපාගෙන, අර්ථය අවබෝධයෙන් දැනගෙන තිබෙන්නටත් පුළුවනි. එසේ වුවත් ඔබ අග්‍රාතවත් පෘථග්ජන ස්වාභාවයෙන් පසුවන්නේ නම්, නැවත නැවතත් මේ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය මෙනෙහි කොට, සිත්හි දරාගෙන, අර්ථය ගලපාගෙන, රාග - දෝෂ - මෝහ ආදී කෙලෙස් ප්‍රභණය පිණිසම අරමුණු කිරීම සුදුසුයි. ඒ නිසා පින්වත් සියළු දෙනාම මේ ආදිත්ත පරියාය සූත්‍ර දේශනාව ඔස්සේ, ජීවිත ගමනේ සැනසිල්ලක් ලබන්නට අධිෂ්ඨානයක් ඇති කරගන්න.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ 'ගයා' ශීර්ෂයේ ගල් තලාවක දහසක් ස්වාමීන් වහන්සේලා හා සමඟ වැඩ සිටින මොහොතක තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට ආමන්ත්‍රණය කරනවා. තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ මහා කාරුණිකයි, ප්‍රඥාවෙන් පිරිපුන්, මේ නිසා බුදු මැණියන් වහන්සේ යයි, බුදු පියාණන් වහන්සේ යයි ඔබටයි, මටයි හැම කෙනෙකුටම අද දවසේ මේ මොහොතේ පවා දැනෙනවා වගේ. එදා ඒ බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා වූ, බුදු පුතණුවන් වහන්සේලා වූ ඒ දහසක් දෙනා වහන්සේලාටත් එසේම දැනෙන්න ඇති.

ගුණබර අම්මා කෙනෙක්, ගුණබර පියාණන් වහන්සේ කෙනෙක්, තමන්ගේ ජීවිතයේ අත්දැකීමෙන්, අවබෝධයෙන් දරුවන්ගේ ජීවිත සුවපත් කරගන්නා ආකාරය කරුණාවෙන්, මෙමත්‍රියෙන්, අවවාදාත්මක ලෙස පෙන්වා දෙනවා වගේ තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ, මහා කරුණාවෙන්, මහා ප්‍රඥාවෙන් දේශනා කරන ලද මේ ධර්මය ස්වාමීන් වහන්සේලා දහසක් දෙනා වහන්සේ ශ්‍රවණය කරන්නට සූදානම් වෙලා සිටිනවා.

පින්වතුනේ, ඒ පරිසරය සිතින් මවාගන්න. සිතේ ඇතිකර ගන්න. මේ ගල්තලාවේ දහසක් ස්වාමීන් වහන්සේලා වැඩසිටින පරිසරයේ කොයිතරම් නම් ශාන්ත බවක් පවතින්නට ඇත්ද? තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණාවෙන්, මහා ප්‍රඥාවෙන් පිරිපුන් ප්‍රභාශ්වර මුහුණ දෙස බලාගෙන ඒ බුදු මුවින් මේ දහම් හඬ පැතිරෙන විට හදවත් නිවී නිවී, සැනහි සැනහී, ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන යන මේ ඉන්ද්‍රියයන් නිවාගෙන ස්වාමීන් වහන්සේලා ධර්මය ශ්‍රවණය කරන්නට ඇති.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ අද දවසේ වැඩ සිටියේ නැති වුණාට ඒ දහම් පෙළ, ඒ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය ලෝකයේ කොතනකත් පවතිනවා. නිවසේ තැන්පත්ව සිටින ඔබට පවා, ඒ තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ඒ අමා දහම ඔබට දැනෙන්න, ඔබ සුවපත් වෙන්න. මේ වෙසක් මසට ශ්‍රී සම්බුද්ධත්වයෙන් අවුරුදු දෙදහස් හයසියයක් සම්පූර්ණ වෙන මොහොතක තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩහිටියේ නැති වුවත් අපට මේ ධර්මය, සීලයේ පිහිටා, සමාධිය දියුණු කරගෙන, ප්‍රඥා අවබෝධයෙන්, අවබෝධාත්මක ඥානයෙන් හදවත් සුවපත් කරගන්න පුළුවන් නම් කොතරම් සැනසිල්ලක්ද? තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට ආමන්ත්‍රණය කරනවා,

'සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං'

මහණෙනි, සියල්ලම ගිනිගෙන දූවෙනවා.

'කිංච භික්ඛවෙ සබ්බං ආදිත්තං'

මහණෙනි, සියල්ලම ගිනිගෙන කියලා, දූවෙනවා කියලා මේ සඳහන් කරන්නේ කුමක්ද?

'චක්ඛුං භික්ඛවෙ ආදිත්තං'

මහණෙනි, ඇස ගිනිගෙන දූවෙනවා. (ඇවිලෙනවා)

'රූපා ආදිත්තා'

ඇසට අරමුණු වෙන රූපය ගිනිගෙන දූවෙනවා.

'චක්ඛු වික්ඛ්ඤාණාං ආදිත්තං'

චක්ඛු වික්ඛ්ඤාණය ගින්නෙන් දූවෙනවා.

‘වකඩ සම්ප්‍රේෂණ ආදිපත’

ඒ වගේම වකඩ සම්ප්‍රේෂණය - ඇහැ, රූපය, වකඩ විකේතනය, මේ තුනේ එකතුවෙන් හටගත් ස්පර්ශය ගිනිගෙන දූවෙනවා.

‘යම්පිදුං වකඩ සම්ප්‍රේෂණ පව්වයා උපාසක’

යම් ආකාරයකින් මේ වකඩ සම්ප්‍රේෂණය මුල් කරගෙන

‘වේදයිතං සුඛං වා, දුකඛං වා අදුකඛම සුඛං වා’

යම් විදීමක් සුඛ හෝ දුකඛ හෝ අදුකඛමසුඛ (සුවක් හෝ දුකක් නොවූ මධ්‍යස්ථ) වුණා නම් ‘තම්පි ආදිපතං’ ඒ හැම දෙයක්ම, ඒ හැම සුඛ හෝ දුකඛ හෝ මධ්‍යස්ථ විදීමක්ම (වේදනාවක් ම) ගිනි අරගෙන ගින්නෙන් දූවෙනවා.

- ‘කෙන ආදිපතං’ - කුමකින් ද දූවෙන්නේ? කුමකින්ද ගිනිගන්නේ?
- ආදිපතං රාගග්ගිහා - රාගයෙන් ගිනි අරගෙන
- දොසග්ගිහා - දෝෂයෙන්, තරඟවෙන් ගිනි අරගෙන
- මොහග්ගිහා - මෝහයෙන්, මුලාවෙන් ගිනි අරගෙන
- ආදිපතං ජාතියා - ඉපදීමෙන්,
- ජරා - දිරායාමෙන්,
- මරණා - මරණයට පත් වීමෙන් ගිනි අරගෙන.
- සෝකෙහි - ශෝකයෙන්,
- පරිදේවෙහි - වැළපීමෙන්, විලාප තැබීමෙන්, හැඬීමෙන්,
- දුකෙහි - දුකෙන්,
- දොමනස්සෙහි - දොමනස්සයන්ගෙන්,
- උපායාසෙහි - උපාසකයන්ගෙන්
- ආදිපතං හි වදාමි - නිරන්තරයෙන්ම ගිනිගෙන දූවෙනවා යයි දේශනා කරමි.

මෙසේ තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දහසක් ස්වාමීන් වහන්සේලා ඉදිරියේ වැඩ සිටිමින්, මහා කරුණාවෙන් යුතුව, ‘හිකඛවෙ’ යයි ආමන්ත්‍රණය කරමින් මම දේශනා කරමි යයි සඳහන් කළා.

පින්වත් ඔබ හැම දෙනාටම මැනවින් හදවතේ තැන්පත් වෙන්න. එදා මහණෙනි යයි ආමන්ත්‍රණය කළත්, ස්වාමීන් වහන්සේලා ඉදිරියේ වැඩ

සිටින නිසා, හික්කු, හික්කුණි, උපාසක, උපාසිකා නම් වූ සිවු පිරිසටමයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ හිතන්නට යයි ආරාධනා කරන්නේ, අනුශාසනා කරන්නේ.

පින්වතුනේ, සාරාංශයයි පළමුකොට සඳහන් කළේ. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද, එක එක වචනයෙන්, පෙළින් පෙළ සිතට ගැලපෙන ආකාරයෙන්, ධර්මයේ අර්ථය බිඳින්නේ නැතිව මැනවින් සිත්හි දරාගෙන, ශ්‍රවණය කරන්න.

- ★ විරාගය පිණිස (නොඇලීම පිණිස)
- ★ හිරෝධිය පිණිස (නිරුද්ධිය, නැති කිරීම පිණිස)
- ★ උපසමාය පිණිස (රාග, දෝෂ, මෝහ ආදී කෙලෙස් සමනය පිණිස)
- ★ අභිකල්පදාය පිණිස (අනිත්‍ය, දුකඛ, අනත්ත නම් වූ ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මය අවබෝධය පිණිස)
- ★ සම්බෝධිය පිණිස (උතුම් වතුරාජ්‍ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධය පිණිස)
- ★ හිකඛාණය (නිවනම අරමුණු කරගෙන) තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ,

‘සඛං හිකඛවෙ ආදිපතං’

මහණෙනි, සියල්ලම ගිනිගෙන, ගිනි ගැනීමට පටන් අරගෙන, ගින්නේ දූවෙනවා යනුවෙනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ නැවත ප්‍රශ්න කරනවා.

‘කිංච හිකඛවෙ සඛං ආදිපතං’

මහණෙනි, කුමක්ද සියල්ලම ගිනි ගෙන යයි, සියල්ලම රත්වෙලා යයි සඳහන් කළේ?

බුදුරජාණන් වහන්සේම කුමක්ද මහණෙනි යයි ප්‍රශ්න කරමින්, ස්වාමීන් වහන්සේලාට සඳහන් කරනවා. ‘වකඩුං හිකඛවෙආදිපතං’ - මහණෙනි, ඇස ගිනිගෙන රත්වෙලා, ඇස ගින්නේ දර බවට පත්වෙලා යනුවෙන්.

පින්වතුනි,

සාරාංශ ලෙස ධර්ම කොට්ඨාසය පැහැදිලි කිරීමේදී ඇසයි, රූපයයි, වකුඬු විඤ්ඤාණයයි යන මේ තුන එකතුවෙන් ආකාරය ඔබට පැහැදිලියි නේද?

‘වකුඬුව පටිච්ච රූපෙ උප්පස්සති වකුඬු විඤ්ඤාණාං’

මේ ආදිත්ත පරියාය සූත්‍රයේ ඒ ධර්ම කොට්ඨාසය නැහැ. නමුත් මෙතනට ගලපන්නයි ඒ ධර්ම කොටස අනුශාසනා කළේ.

ඇසෙහි රූපය හටගන්නා විට වකුඬු විඤ්ඤාණය පහළ වෙනවා. ඇසෙහි රූපය හටගන්නවා යයි සඳහන් කළේ කුමක්ද? ඔබ කියන ආකාරයට, මම දකිනවා, මට ජේනවා, මට පෙනුනා, මම දක්කා - මේ සියළු අවස්ථාවන් සඳහන් කරන්නේ ඇසෙහි රූපය හටගන්නා කියන අදහසිනුයි. ඇසින් රූපයක් හටගන්නා විට එතනදී වකුඬු විඤ්ඤාණය එකට එකතුවෙනවා; සම්බන්ධවෙනවා; පහළ වෙනවා. ඇසයි - රූපයයි. වකුඬු විඤ්ඤාණයයි යන මේ තුනේ එකතුවෙන් ස්පර්ශයක් ඇතිවෙනවා. (ත්‍රිත්තං සංගති ඵසෙසා) මෙය ශරීරයේ යමක් ගැටෙන විට ඇතිවන ස්පර්ශයක් නොවෙයි. මිලඟට එස්ස පච්චයා වේදනා. ඒ ස්පර්ශය නිසා විදීමක් හටගන්නවා. ඒ විදීම කොටස් තුනකින් දක්වනවා.

සුඛ වේදනා - සැපයි කියන වේදනාව

දුකඛ වේදනා - දුකයි කියන වේදනාව හා

අදුකඛම සුඛ වේදනා - විශේෂ කොට දුකක් නැති මධ්‍යස්ථව ස්වල්ප වූ වේලාවක් මේ හිත පවත්නා ආකාරයයි.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ මේ ආදිත්ත පරියාය සූත්‍ර ධර්මයේ සුඛ හෝ දුකඛ හෝ මධ්‍යස්ථ වේදනාවකට අප ගමන් කරන ආකාරය පැහැදිලි කළා. තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී ‘වේදනා පච්චයා තණ්හා’ එනම් සුඛ - දුකඛ - මධ්‍යස්ථ යන මේ විදීම අග්‍රැතවත් පෘථග්ජන සිත්වල හටගන්නවා; උපාදානය කරගන්නවා.

‘අසසුතවා පුට්ඨස්තො, ආරියානං අදුසාචී, අරියධම්මස්ස අකොච්චො, අරිය ධම්මෙ අච්චිතො -

මෙම අවස්ථාවේ පසුවන හිතක්, පුද්ගලයෙක් යන අදහසයි. (අග්‍රැතවන්) ධර්මය මැනවින් ශ්‍රවණය කර නැහැ; මැනවින් සිතලා නැහැ. සමාධිය දියුණු කරගෙන භාවනාවෙන් පුරුදු කර නැහැ. ඒ නිසා ඒ ඇත්තො ආර්ය ධර්මය දකින්නේ නැහැ. සමාධියෙන්, භාවනාවෙන්, ප්‍රඥාවෙන් දකින්නේ නැහැ. බොහෝ දෙනා ධර්මය දන්නවා; මතකයේ තිබෙනවා; දැනුමක් තිබෙනවා. නමුත් සමාධිය දියුණු නැහැ.

රාග - ද්වේෂ - මෝහ ආදී කෙලෙස්වලට හසුවන විට එය අත්හරින්න. එහි සංවේගයක් ඇතිකරගන්න. නිබ්බිදානුපස්සනාවෙන් එනම් අනිච්ච, දුකඛ, අනත්ත ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මයට උරුම වූ, දුක් පිණිස හේතුවන නිසා මෙය අත්හරින්න ඕන කියන අදහසින් යුතුව ඒ දෙස බලන්න. සමාධිය දියුණු නැති නිසා හිතට එන්නේ නැහැ. භාවනාව පුරුදු නැති නිසා ඒ බව දැනෙන්නේ නැහැ. ඒ නිසා අග්‍රැතවත් අයට ආර්ය ධර්මය දකින්න අපහසුයි. නමුත් ඒ අයට මේ ධර්ම ඥාණය දියුණු කරගෙන, සමාධිය දියුණු කරගෙන, උත්සාහයෙන් භාවනා පුරුදු කිරීමෙන් ග්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවක ස්වභාවයට පත්වන්නට පුළුවන්.

ආර්ය ධර්මය දකින්නේ නැතුව ආර්ය ධර්මයේ අකීකරුව, ආර්ය ධර්මයේ අවිනීතවීම නිසා අග්‍රැතවත් පෘථග්ජන ඇත්තන්ට, සුඛ - දුකඛ - මධ්‍යස්ථ (අදුකඛම සුඛ) යන මේ විදීම (වේදනා) වලින් පසුව තෘෂ්ණාව (තණ්හාව) හටගන්නවා.

‘ත්‍රිත්තං සංගති ඵසෙසා, ඵස්ස පච්චයා වේදනා, වේදනා පච්චයා තණ්හා’

බොහෝ දෙනෙකුට අවබෝධ කර ගන්න පුළුවන්. විදීම නිසා තෘෂ්ණාවක් හටගන්නවා. එය සුඛ අල්ලා ගැනීමක් නම් ඒක මගේ, ඒක මම, ඒක ස්ථිරයි. සදාකාලික ආත්මයක්, ස්ථිර පුද්ගලයෙක් ලෙස සිතීමට පටන් ගන්නවා. ඒ ධර්ම කොට්ඨාසයේ පැහැදිලි කරන ආකාරයයි.

සාමාන්‍ය ලෝකයා හිතන්නේ ඒ රූපය මගේ. ඒක අයිති කරගන්න මම කැමතියි. ඒක නැතිව මට ජීවත්වෙන්න බැරි වෙයි.

ධර්මයෙහි පැහැදිලි කරන ආකාරය,
රූපය ආත්මය කොට සිතනවා
ආත්මය රූපය කොට සිතනවා
රූපයෙහි ලා ආත්මය සලකනවා
ආත්මයෙහි ලා රූපය සලකනවා

තරමක් සංකීර්ණ වගේ දැනුණත් ඒ රූපය කියන්නේ මම, ස්ථිරයි. මම තමා ඒ රූපය කියා කියන්නේ. ඒක නැතුව මට ජීවත්වෙන්න බැහැ. ඒක ස්ථිරයි. ඒක හැඳූම පවතීවි. ඒක ලැබුණොත් තමා මට මේ සියල්ල හරියන්නේ.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැදිලි කරනවා, 'සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං' මහණෙනි, සියල්ලම ගිනිගෙන දවෙනවා. සියල්ලම රත්වෙලා. සියල්ලම ගින්දරක් යයි සඳහන් කළා වගේ අග්‍රැතවත් පෘථග්ජන ඇත්තන්ට ඒ දකින රූප සියල්ලම පේන්නේ මම, මගේ, මේක ස්ථිර වස්තුවක් හෝ පුද්ගලයෙක් හැටියට. (පුද්ගලයෙක් යනුවෙන් සඳහන් කළේ අම්මා, තාත්තා හෝ අප්පච්චි, ස්වාමී දියණිය, ස්වාමී පුත්‍රයා, දුව, පුතා, සොහොයුරා, සොහොයුරිය, ඤාති හිත මිතුරන්, ලෙන්ගතු අය, වස්තුවක් - ගේ දොර, ධනය, මිල මුදල්, ඇඳුම් පැළඳුම්, ගහ කොළ ආදී දේවල්) සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක වුවත් සමාධිය දියුණු වෙලා භාවනාවට පුරුදු නැති හිතක් නම් මේ අයුරිනුයි සිතන්නේ. හැබැවටම තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණේ, බැඳෙනවා යයි සඳහන් කළේ එයයි.

'වකඛුංව පටිච්ච රූපෙ උප්පජ්ජති වකඛු විකජ්ඣදාණං'

මේ දීර්ඝ සංසාර ගමනේ අපව හඬව හඬවා රැගෙන ගියේ; රැගෙන යන්නේ මේ අභාවිත සිත්වල තෘෂ්ණාවයි. තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ අස්ස සුත්‍රයේදී පැහැදිලි කරනවා.

'අනමනගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො. පුබ්බා කොට්ඨ පඤ්ඤායති. අවිජ්ජා තිවරණානං සත්තානං තණ්හා සංයෝජනානං; සන්ධාවතං සංසරතං, දීඝරතං වො භික්ඛවෙ දුක්ඛං පච්චනුභුතං'

මහණෙනි, නුඹලා සංසාර ගමනේ දීර්ඝ කාලයක් දුක් විඳි තිබෙනවා. අගක් මුලක් නොපෙනෙන පූර්වාත්තයක් දකිනට බැරි මේ සංසාර ගමනේ ඇයි එහෙම වුණේ? අවිද්‍යාවෙන් මාර්ගය වැහිලා. තෘෂ්ණාවෙන් සසර ගමනට බැඳුණා. සක්කාය දිට්ඨිය ආදී සංයෝජන නිසා, ඒ තෘෂ්ණාව නිසා සංසාර ගමනට බැඳුණා.

'සන්ධාවතං සංසරතං'

ඇවිදගෙන ගියා, දුවගෙන ගියා. සතුටෙන්ද ගියේ? නැහැ.

'දීඝ රතං වො භික්ඛවෙ දුක්ඛං පච්චනුභුතං'

හිඤ්ඤ, හිඤ්ඤණී, උපාසක, උපාසිකා සිවු පිරිසටම පැහැදිලි කරනවා නුඹලා දීර්ඝ කාලයක් තෘෂ්ණාවෙන් දුක් විඳිගෙන සංසාර ගමනෙහි බැඳුණා, එයයි ලැබුණු විපාකය. ආදිත්ත පරියාය සුත්‍රයෙන් බැහැරව නමුත්, මුලින් මේ සුත්‍ර දේශනාව ශ්‍රවණය කරන කෙනෙකුට පැහැදිලි වන්නටයි ස්වාමීන් වහන්සේ ඉතාම කරුණාවෙන් ඒ කරුණු ස්වල්පය පැහැදිලි කළේ.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්ම කරුණු මේ ආදිත්ත පරියාය සුත්‍ර දේශනාවට අනුව නැවතත් සලකා බලමු. සසර ගමනෙහි භයානකබව, තෘෂ්ණාව දක්වා වැඩුණු ආකාරය තේරුම් ගන්නා නේද?

පින්වතුනේ, මෙන්න මේ නිසයි තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ,

'වකඛුං භික්ඛවෙ ආදිත්තං'

ඇස ගිනිගෙන දවෙනවා. ඇස ගිනි ගන්නවා. ඇස රත්වෙලා. ඇසේ ගිනි දල් තිබෙනවා. ස්වාමීන් වහන්සේ මේ වචන පෙළ ඉදිරිපත් කළේ මේ ගින්දර කියන අදහස පැහැදිලි කරන්නයි.

සසර ගමනේ, දුක් දෙමින් ඇවිද්දවිමට හේතු වූ තෘෂ්ණාවට මුල් වුණු එක ඉන්ද්‍රියකුයි ඇස. ඉන්ද්‍රිය හයෙන්, (ඇස, කණ, නාසය, දිව, කය, මන) සුත්‍ර දේශනාවල මුලින්ම සඳහන් කරන්නේ ඇස ගැනයි.

මගේ ඇස් දෙක වගේ කියා ඔබ කියනවා නේද? ඇසුණේ නැති වුවත් මට ලෝකය බලන්න තිබෙනවා නම්; කතා කරන්න බැරි වුණත් කමක් නැහැ දකින්න තියෙනවා නම් කියා කෙනෙක් කියන්න පුළුවනි. දරුවනේ මම නුඹලා ඇස් දෙක වගේ ආරක්‍ෂා කරනවා කියා ගුණබර අම්මා කෙනෙක්, අප්පච්චි කෙනෙක් කියනවා. එසේනම් ඇස ගැන හිතන්න මුලින් අනුශාසනා කරනවා.

මහණෙනි, ඇස ගිනිගෙන දූවෙනවා. කෙසේද ඇස ගිනිගෙන දූවෙන්නේ? බුදුරජාණන් වහන්සේ සූත්‍ර දේශනාවේ පැහැදිලි කරන අදහස අපි මෙතනදී ගලපා ගනිමු. තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුශාසනා කරනවා,

‘එවං පසං භික්ඛවෙ සුභවා අරියසාවකො චක්ඛුසමංපි භිබ්බිඤ්ඤි. රූපෙසු භිබ්බිඤ්ඤි. චක්ඛු විඤ්ඤාණොපි භිබ්බිඤ්ඤි. චක්ඛු සම්ඵසු පච්චයා උප්පජ්ජති; වේදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තස්මිංඤ්ඤි භිබ්බිඤ්ඤි. භිබ්බිඤ්ඤං විරජ්ජති. විරාගා විමුච්චති.’

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ මහත් වූ කරුණාවෙන් අපට පැහැදිලි කරනවා. මේ දුක් දෙන තෘෂ්ණාව කෙළවර දක්වාම ගමන් කරන්න හේතුවන්නේ ඇස බවයි. කෙසේද ඇස හේතුවන්නේ?

ඇසෙන් රාගය හටගන්නවා.

ආදිත්තං රාගග්ගිනා, දෝසග්ගිනා, මොහග්ගිනා.

ඇහැ ගිනි ගන්නවා. කුමකින්ද ගිනි ගන්නේ? රාගයෙන් ඇස ගිනි ගන්නවා. කුමකින්ද ගිනි ගන්නේ. ද්වේෂයෙන් හෙවත් තරහවෙන් ගිනි ගන්නවා. කුමකින්ද ගිනි ගන්නේ? මෝහයෙන් ගිනි ගන්නවා.

ඇස රත්වෙලා. කුමකින්ද රත්වෙලා තිබෙන්නේ? ජාතිය එනම් ඉපදීමෙන්. මේ ඇස නිසා රාග, දෝෂ, මෝහ ආදී කෙලෙස් නිසා තෘෂ්ණාවට හසුවෙලා, ඉපදෙනවා කියන ගිනිදර ගොඩකට වැටෙන්න පුළුවනි.

පින්වතුනේ, සතර අපායේ (නිරය, තිරිසන්, ප්‍රේත, අසුර) තැනක ඉපදීම පිලිස්සීමක් (ගිනි ගැනීමක්) නොවේද දුකක් නොවේද? අවිච්චි මහා නිරයේ ඉපදුනොත් හය පැත්තකින් ගිනි ගෙන දැවී කල්ප ගණනාවක් දුක් විඳින්නට ලැබුනොත් එය ගිනිදරක් නොවෙයිද? ඒක රත්වීමක් නොවෙයිද? එය මොන තරම් දුක් වේදනාවක් වෙන්න පුළුවනිද? එසේනම් ඒ ගිනිදරට හේතු වුණේ කුමක්ද? ‘ඇසයි’ ඇස රාගයෙන්, ද්වේෂයෙන්, මෝහයෙන් ගිනිගෙන දූවෙනවා. ඉපදීමෙන්, ජරාවෙන්, මරණයෙන් ගිනිගෙන දූවෙනවා.

බොහෝ අය දිරාගෙන යනවිට, ‘මට මේ වේදනාව දරාගන්න බැහැ. හරියට පිලිස්සෙනවා වගේ. රත් කළ යකඩ හුලකින් අනිතව වගේ, වේදනාව

දරා ගන්න බැහැ. හරියට හිස පැලෙන්න වගේ. මට වාඩිවෙන්න බැහැ. නැගිටින්න බැහැ. ඇයි මට මේතරම් වේදනාව දුනෙන්නේ? ඇයි මම ඉපදුණේ? කියා කැගසා හඬනවා. කුමක්ද එයට හේතු වුණේ? ‘ඇසයි’ ඇහැ මුල් කරගෙනයි රාග - දෝෂ - මෝහ ආදී කෙලෙස් ධර්ම වලට හසු වුණේ. නුවණින් සිතා බලන්න යයි තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුශාසනා කළේ එයයි.

අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයෙක් වුණොත් තමා ඇස ගිනිදරක් බවට පත්වන්නෙ. ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක් වුණොත් නම් එහෙම වෙන්නේ නැහැ. අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජන කෙනෙකුට ඇස ගිනිදරක් වෙලා. කුමකින්ද? රාගයෙන්, ද්වේෂයෙන්, මෝහයෙන්, ජාතියෙන්, ජරාවෙන්, මරණයෙන්, ශෝක, පරිදේව, දුකක, දොමනස්ස, උපායාස මේ හැම එකකින්ම හැබෑවටම ගිනිදරක් බවට පත්වෙලා.

මිලඟට රූපය සඳහන් කරනවා, අපි තේරුම් ගන්න අවශ්‍යයි, ඒ රූපයේ ගිනිදර නැති බව. රූපය ගිනිගෙන දූවෙනවා කියා අනුශාසනා කළත්, රූපය ගිනිගෙන දැවීමක් හැටියට පත්වන්නේ අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජන ශ්‍රාවකයෙක් ලෙස කටයුතු කළොත් පමණයි. එය පැහැදිලියි.

ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක් බවට පත්වුණොත් ඇස ගිනි ගන්නේ නැහැ. රූපය ගිනි ගන්නේ නැහැ. චක්ඛු විඤ්ඤාණය ගිනි ගන්නේ නැහැ. නමුත් ආර්ය ධර්මය දකින්නේ නැති, ආර්ය ධර්මයේ අකීකරු, ආර්ය ධර්මයේ අවිනීත අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජන කෙනෙක් හැටියට කටයුතු කළොත් ඇහැයි රූපයයි දෙකම ගිනි ගන්නවා.

මිලඟට තුන්වන කොටස බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැදිලි කළේ, ‘චක්ඛු විඤ්ඤාණං ආදිත්තං’ චක්ඛු විඤ්ඤාණයන් ගිනි ගෙන දූවෙනවා. ඇස ගිනි අරගෙන. ගිනිගත්ත ඇස් දෙකෙන් බලන විට රූපයන් ගිනි අරගෙන වගෙයි. සාමාන්‍ය ලෝකයේ කියන්න වගේ රාග ඇසකින් බැලුවම දකින දකින රූප හැම දෙයක්ම පෙනෙන්නේ රාගයෙන්. තරහ ඇස් දෙකෙන් බැලුවොත් හැම දෙයක්ම තරහ විදියටයි පේන්නේ. මෝහයෙන් බැලුවොත් මුළාවට පත්වෙලයි පේන්නේ.

සමහර අය කියනවා පාට කණ්ණාඩියකින් බැලුවොත් ඒ පාටට අනුවයි පේන්නේ කියා. රාගයෙන් බැලුවොත් රාගයට හසුවෙලා පෙනේවි. තරහෙන් බැලුවොත් තරහ සිතුවිල්ලට හසුවෙලා පෙනේවි. මෝහයෙන් බැලුවොත්

මෝහ සිතුවිල්ලට හසුවෙලා පෙනෙවි. යම් විටෙක අහිංසක පුද්ගලයෙක් වෙන්න පුළුවනි. ඒ අය දන්නෙක් නැහැ. මේ සිටින කෙනෙක්ගේ ඇහැ රාගයට පත්වෙලා. ඒ අය දෙස බලන්නේ රාගයෙන්. යම් විටෙක වැඩිහිටි ඇත්තෙක් තරුණ දරුවෙක් දෙස ඒ අයුරින් බලන්න පුළුවන්. ඒ වගේම තරුණ දරුවෙක් වැඩිහිටියෙක් දෙස ද්වේෂයෙන් බලන්නත් පුළුවන්. රාග, ද්වේෂ, මෝහ යන තුන් ආකාරයෙන්ම බලන්න පුළුවන්. වැරද්ද ඇත්තේ ඒ රූපයේ (වස්තුවේ) නොව බලන පුද්ගලයා තුළයි. එයට මේ රූපය හේතුවන නිසා දැන් මේ පුද්ගලයාට ඒ රූපයක් ගිනිදරක් හැටියටයි දැනෙන්නේ. ඒ රූපය නැතුව මට බැහැ. ඒ රූපය මගේ. ඒ රූපය සදාකාලිකයි, ස්ථිරයි කියා සිතීමට පටන් ගන්නවා. එයයි ධර්මයේ පැහැදිලි කරන්නේ.

‘ඒතං මම’ - ඒක මගේ, ‘එසො භමස්මි’ ඒ මම වෙමි. ‘එසෝ මෙ අත්තා’ එය ස්ථිර ආත්මයක්; සදාකාලිකයි; ස්ථිරයි; නිත්‍යයි; සුඛයි ආදී වශයෙන් හිතන්නට පටන් ගන්නවා.

දැන් වකු විඤ්ඤාණයක් ගිනිගෙන. මිලඟට තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ සඳහන් කරනවා,

‘වකු සමච්ඡායා ආදිනො. යමපිදං වකු සමච්ඡාය පච්චයා උප්පජ්ජති වේදයිතං සුඛං වා දුකං වා අදුකඛමසුඛං වා තමපි ආදිත්තං’

දැන් අර ඇහැයි - රූපයයි - වකු විඤ්ඤාණයයි ගිනිගෙන නිසා ඒ තුනෙන් ඇතිවන ස්පර්ශයක් ගිනිදර වුණා. එකින් එක එකින් එක ගිනිගෙන යනවා. අපි උත්සාහ ගත යුතුයි කුමන ස්ථානයකින් හෝ නිවාදාන්න.

ස්පර්ශයෙන් අනතුරුව විදීමක් හටගන්නවා. මේ රූපය දෙස බැලුවේ ගිනිදර වලින් ලබන විදීම සුඛ විදීමක් ලෙස අල්ලාගෙනයි.

‘පිය රූපේ රූපේ සාරජ්ජති.’

ඒ රූපය ප්‍රියයි. ඒක මගේ. ගිනිගත්ත ආකාරයටමයි එය දෙසත් බැලුවේ. දැන් ඒ සුඛ වේදනාවක් ගිනි අරගෙනමයි පේන්නේ. සුඛ වේදනාව - ඒක මගේ. මම කැමතියි. ඒක නැතුව ජීවත්වෙන්න නම් බැහැ. මගේ සිහිනය මම බලාපොරොත්තු වුණා. ඒක නැතුව නම් මට මොනවා වෙයිද දන්නේ නැහැ. ඒ රූපය පණ ඇති කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. පණ නැති

වස්තුවක් වෙන්න පුළුවන්. සමහර අය පණ නැති වස්තුවක් අල්ලගෙන ගිනිදර වගේ තැවී තැවී, නොකා, නොබී හිත හිතා ඉන්නවා.

ඔබ විරාගී මනසකින් හිතා බලන්න. ස්වාමීන් වහන්සේ කරුණාවෙනුයි මේ පැහැදිලි කරන්නේ. සමහර අය නිදි වරමින්, කල්පනා කරමින් පරෙස්සම් කරගෙන ඉන්නවා. සමහර අයට ප්‍රිය වූ වස්තුව නැති වුනොත් ජීවිතය පවා නැතිවෙන්න පුළුවන්. එවැනි අවස්ථා අපි අහල තිබෙනවා. සමහරු මගේ මගේ, සදාකාලිකයි කියා අල්ලගෙන, මෙය නැති වුණොත් මට මොනවා වෙයිද කියා තැවී තැවී, සුසුම්ලමින් ඉන්ද්‍රියන් හයෙන්ම තැවී තැවී ගිනි අරගෙන සිටිනවා. පින්වතුනි, මේ ලෝකයේ හැම සංඛත වස්තුවක්ම අනිච්ච, දුකක්, අනත්ත යන ත්‍රිලක්ෂණ ස්වභාවයට උරුමයි. සියළු සංස්කාර ධර්මයෝ මේ ත්‍රිලක්ෂණයට යටත් වෙනවා.

එසේ නම් අර බැඳී සිටින රූපය, එහි හැබෑ ස්වභාවය අනුව ත්‍රිලක්ෂණ ස්වභාවයට හසුවෙලා බිඳී නැතිවී යනවිට සිදුවන්නේ කුමක්ද? මේ ගිනිගෙන සිටි අයට දරාගන්න බැරිවෙනවා. ඉන්පසු ඒ අයගේ ජීවිත වලට කරදර ඇතිවෙන්න පුළුවනි. මේවා භයානක තැන් නිසයි, මේ සුඛ වේදනාවක් ගිනිදරක් ලෙස සඳහන් කළේ. අකමැති වස්තුවක් හා ගැටෙනවිට ඒ දුකක් වේදනාවක් ගිනිදරක් වගේ. තරහක් ඇති වූ විට මූණ ගිනිදරක් වගේ, ඇස් දෙක ගිනි පුළුඟු වගේ. ඔබ එවැනි අවස්ථාවකට පත්වෙන්නට එපා. ඔබ ගිනිගන්න දෙන්න එපා. නිවාගන්න උත්සාහ ගන්න.

අදුකඛම සුඛ - මධ්‍යස්ථයි, තාවකාලිකව, ස්වල්ප වේලාවකට වුවත් එයත් ගිනි ගැනීමේ ස්වභාවයටයි උරුම. මෙතෙක් ඇසේ සිට සුඛ, දුකක්, අදුකඛම සුඛ දක්වා තිබෙන විදීම අවස්ථා සියල්ලම දැන් පැහැදිලි කළා. රාගයෙන් ගිනි ගන්නවා. රාගය ගින්නක්. ද්වේෂයෙන් ගිනි ගන්නවා. තරහව ගින්නක්. මූලාව - මෝහය (අනිච්ච, දුකක්, අනත්ත ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මය කෙරෙහි, පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය කෙරෙහි ඇති අනවබෝධය) මූලාවෙන් ගිනි ගන්නවා.

මෙසේ රාග, දෝෂ, මෝහයෙන් ගිනි ගත් පසු නිවීම ඉතාම අසීරුයි. එනිසා ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක් වීම අවශ්‍යයි. නැත්නම් ගිනිගත් නිසාම ඊළඟට ඉපදෙනව. එය සතර අපායෙ තැනක වුවත් වෙන්න පුළුවන්. ඉපදුණාට පසු දිරාගෙන යනවා; මරණයට පත්වෙනවා. සමහර අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජන අයට මරණ භය දැනෙන විට කැරගසනවා; විලාප දෙනවා. ක්ලාන්ත වෙනවා. මට තනියි - පාළියි කියා හැම දෙනාටම ළඟින් ඉන්න කියනවා. සමහර අය

මට කවුද ජේනවා - ගිනිදූල් ජේනවා කියා කැරැහෙන්න පුළුවන්. ඇයි මෙසේ වන්නේ? ඇසේ පටන් ගිනි අරගෙන තිබුණු නිසා, ඊළඟට ශෝක, පරිදේව, දුක, දෝමනස්ස, උපායාස මේ හැම දෙයක්ම ගිනිදර, ගිනිදූල් ජාලාවක් වගෙයි ජේන්නේ.

ඇස ගැන විස්තරාත්මකව කරුණු පැහැදිලි කළ නිසා කණ පිළිබඳවත් ඒ අයුරින් තේරුම් ගන්න පුළුවන්. නාසය දිව, ශරීරය, මනස පිළිබඳවත් තේරුම් ගන්න පුළුවන්. එසේනම් කණක් ගිනිගෙන දූවෙනවා. කණට අරමුණු වන ශබ්දයත් ගිනිගෙන දූවෙනවා. සෝන විඤ්ඤාණයත් (ඇසයි, රූපයයි ළඟ වක්බු විඤ්ඤාණය වගේ) ගිනිගෙන දූවෙනවා. රත්වෙලා. සෝන විඤ්ඤාණය ඇසුරු කරගෙන ඇතිවන සෝන සම්ඵස්සයත් ගිනි අරගෙන. ඒ තුළින් ඇතිවන සුඛ, දුක, අදුකඛමසුඛ වේදනාත් ගිනි අරගෙන.

ස්වාමීන් වහන්සේ නැවතත් මතක් කරන්න කැමතියි කණෙහි උපදින ශබ්දය ගිනි අරගෙනද නැද්ද යන බව දකින්නේ කෙසේද කියා. අනිච්ච, දුක, අනත්ත ත්‍රිලක්ෂණ ධර්මය දැක, සංවේගය ඇති කර ගන්න. එහි විරාගයට හිත යොමුවෙන්න ඕන. නොඇලුනාම රාග, දෝෂ, මෝහ ආදියෙන් මිදෙනවා. ඒ ස්වභාවයට පත් නොවුණොත් කණයි ඒ වගේම ශබ්දයයි ගිනි අරගෙන දැන් ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයෝ කොපමණ රූප දුටුවත්, කොපමණ ශබ්ද ශ්‍රවණය කළත්, කොපමණ ආඝාණ නාසයට දැනුනත්, දිවට රස දැනුනත්, කයට ස්පර්ශය දැනුනත්, මනසට ධර්ම හෙවත් සිතුවිලි දැනුණත් ගිනි ගන්නේ නැහැ. ඇවිලෙන්නේ නැහැ.

මිලඟට නාසය, නාසයට ආඝාණය, ආඝාණය ළඟ සාණ විඤ්ඤාණය මේ තුනම ගිනිගෙන දූවෙනවා. ඒ තුළින් ඇතිවන ස්පර්ශය, ස්පර්ශය ළඟට සුඛ, දුක, අදුකඛමසුඛ, ආඝාණයෙන් ඇතිකර ගත් මේවා ගිනිගෙන දූවෙනවා.

මිලඟට දිව, දිවත් ගිනි අරගෙන. දිවට අරමුණු වෙන්නේ රසය. රසයත් ගිනි අරගෙන. ඊළඟට ජීවිත විඤ්ඤාණය. එයත් ගිනි අරගෙන. ඊළඟට ස්පර්ශය. ස්පර්ශයෙන් ඇතිවන සුඛ, දුක, අදුකඛමසුඛ. මේ අවස්ථාත් ගිනි අරගෙන.

මිලඟට කය, කයත් ගිනිගෙන, සමහර අය රාග ගින්නෙන් දූවෙන විට නින්ද යන්නේ නැහැ කියනවා. සාපිපිසා කුසගින්න දූනෙන්නේ නෑ කියනවා. බලාගත් අත බලාගෙන ඉන්නවා. වෙනදා කළ දේවල් දැන් මට කරන්න බැහැ,

බොහෝ දේ මතක්වෙන්නේ නැහැ කියනවා. මේ අයුරින් කයත් ගිනි අරගෙන, ඇවිලෙනවා.

මිලඟට මනස. මනසත් ගිනිගෙන. සිතයි, සිතුවිලියි, මනෝ විඤ්ඤාණයයි ගිනිගෙන. ඊළඟට ස්පර්ශය, සුඛ, දුක, අදුකඛමසුඛ කියන මේ සියළු අවස්ථාවන් ගිනි අරගෙන.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙවෙනි ආදිත්ත පරියාය සූත්‍රයේ ආරාධනා කළා හිතන්න. ඇස රාගයෙන් අල්ලා ගත්තොත් යකඩ කුරකින් රත්කර ගන්නවා වගේයි කණ ගිනි හුලකින් රත්කර ගන්නවා වගේයි. නාසය නියතකින් රත් කරනවා වගේ. දිව කුරකින් රත්කළා වගේයි. කය රත්කළ සැතකින් ස්පර්ශ කරනවා වගේයි, ඒවායින් මේ රාග - දෝෂ - මෝහ අරමුණු ගන්න එක. රාග - දෝෂ - මෝහ ආදියට හසුවන්නේ නැතුව අර රත්කළ දේකින් ස්පර්ශ කරන එක ඊට වඩා හොඳයි කියා බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැදිලි කරනවා.

මේ අයුරින් දැක 'හිබ්බිත්ඳුති' සසර ගමන පිලිබඳ කලකිරීමක් සංවේගයක් ඇතිකර ගන්න. හිබ්බිත්ඳුං විරජ්ජිති නොඇලී සිටින්න. නොඇලී සිටිනවිට විරාගා 'විමුච්ඡති' - මිදෙන්නට අදහස ඇතිවෙනවා.

'විමුතසමිං විමුතමිති ඤාණං හොති බිණා ජාති. වුසිතං බුත්ඵවරියං කතං කරණීයං භාපරං ඉපට්ඨායාති.'

මිදුනු කල්හි මිදුනේ යයි නුවණ පහළ වෙයි.

දැන් කෙලෙස් සියල්ල ප්‍රහාණය කළා. ජාතිය - (ඉපදීම) නැති කළා. බඹසර රැකුණා. මේ වෙනුවෙන් මට කරන්න දෙයක් නැහැ කියලා දූනෙනවා. ඒ උතුම් අරහත් බෝධියයි.

මේ ආදිත්ත පරියාය සූත්‍ර දේශනාවෙන් සරලව දේශනා කළ මේ උතුම් ධර්මය හොඳින් තේරුම් ගෙන මේ ජීවිතයේදීම උතුම් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධය පිණිසම වෙර දරන්නට යයි ආරාධනා කරමින් හැම දෙනාටම උතුම් චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධයෙන් නිර්වාණාවබෝධය පිණිසම හේතු වේවායි ස්වාමීන් වහන්සේ මහත් වූ කරුණාවෙන් අධිඤාන කරනවා.

සාධු! සාධු!! සාධු!!!

කුමම යනු ඉදිබූවයි. සාමාන්‍ය සරල සිංහල වචනය 'ඉබ්බා' කියන අදහසයි. මේ සූත්‍ර දේශනාව තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරනු ලබන්නේ ඉදිබූවෙක් (කුමම) උපමා කරගෙනයි.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට 'මහණෙනි' යයි ආමන්ත්‍රණය කරනවා. මහණෙනි ඔබට පෙර වූ කථාවක් මම දේශනා කරමි. එය හොඳින් අසා සිත්හි දරාගෙන මනාව මෙනෙහි කරන්න.

පෙර ඉදිබූවෙක් ගංගා තෙරක (ගඟක් අසබඩ) වාසය කරනවා. දිනක් සවස් කාලයෙහි මේ ඉදිබූවා ගොදුරු සොයාගෙන ගංතෙර අසල සිට මේ කැලෑ රොද ඔස්සේ ඉදිරියට ගමන් කරනවා. මේ වෙලාවේ සිවලෙක් ඒ හවස්සාමයේ ම ගොදුරු (ආහාර) සොයාගෙන ගමන් කරන්නේ ඇතදීම එකිනෙකාව දුටුවා. ඉදිබූවා දුටුවා ඇතින් සිවලා එනවා. ඒවගේම සිවලාත් දුටුවා ඉදිබූවා සෙමින් සෙමින් ගමන් කරමින් සිටිනවා. ඉදිබූවා කළේ කුමක්ද? හිස ඇතුළු අවයවයන් සියල්ල එනම් පා හතරම (ඉදිරි හා පිටුපස පාද) කබල (කටුව) ඇතුළට අරගෙන නිරුක්සකව එනම් නොසෙල්වී එකම තැන නතර වී සිටියා.

ඉදිබූවෙක් ළඟට කවුරු හෝ ළං වන විට ඉදිබූවා හිස හා පාද කබල ඇතුළට අරගෙන උග ආරක්ෂාවන ආකාරය චිත්ත රූපයකින් වගේ අපට දැකගන්න පුළුවන්. සිවලා පැමිණියා. බොහෝ වෙලාවක් බලාගෙන හිටියා. මොනයම් වෙලාවක හෝ හිස හෝ එක අවයවයක් හෝ එනම් එක් පාදයක්, අතක් හෝ හිස එළියට ආවොත් මම එය කඩාගන්නවා කියන හැඟීමෙන් සිවලා බලාගෙන හිටියා. බොහෝම කල්පනාවෙන් සිටි ඉදිබූවා කිසිවිටෙකවත් සිහියෙන් තොරව, වැරදිලාවක් හිසවත් නොවෙයි එළියට දමුවේ. එක පාදයක්වත් එළියට දමුවේ නැහැ. ඉදිබූවා කල්පනාකාරීවම, පිටතට දමිය හැකි හිස ඇතුළු සියළු අවයව රැකගෙන (කබල්ල ඇතුළෙම තබාගෙන) බොහෝම වෙලාවක් මනාව සිහිය පවත්වාගෙනම සිටියා. වැරදිලා හෝ නිද්‍රාවට පත්වීමෙන් හෝ අමතකවීමෙන් හෝ හිස එළියට දමුවේ නැහැ. දෙපා ඉදිරියට තබා හෝ පිටුපස පා ඉදිරියට තබමින් හෝ ගමන්කරන්නවත් සුදානම් වූයේ නැහැ.

බොහෝ වෙලාවක් රැඳී සිට සිවලා යන්නට ගියා. මේ ඉදිබූවා බොහොම පරීක්ෂාකාරී, නුවණැති කෙනෙක්. කල්පනාවෙන් සිටින කෙනෙක්. අනතුර ගැන දන්නා කෙනෙක්. ඔහු නම් නොවෙයි මගේ වසඟයට එන්නේ.

කුමමාපම සූත්‍රය

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස
නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස
නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

කුමමාව අංගානි සකෙ කපාලෙ
සමොදහං භික්ඛු මනො චිතකෙක
අභිසිතො අඤ්ඤාමහේධි යානෝ
පරිනිබ්බතො හ උපවදෙය්‍ය කඤ්චිති

“සිය කබලෙහි අවයව බහාගන්නා ඉදිබූවා මෙන් භික්ෂුව සිතුවිලි බහා තබන්නේ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත් විසින් නොඇසුරු කරන ලද්දේ අන්අයට විපත් නොකරනුයේ, පිරිහිවියේ, කිසිවකුට උපවාද නොකරන්නේය.”

කාරුණික වූ පින්වතුහි,

පින්වත් ඔබ හැමදෙනාටම මේ ලද උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙහි ශාන්ත වූ සැපය වූ ඒ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය, අවබෝධය පිණිසම වේවායි ස්වාමීන් වහන්සේ මහත් වූ කරුණාවෙන් පළමු කොටම අධීෂ්ඨාන කරනවා. ප්‍රාර්ථනා කරනවා.

මෙයින් පැහැදිලි කොට දේශනා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ සංයුක්ත භික්ඛායේ, වේදනා සංයුක්තයේ, සළායන වර්ගයේ සහ ආසිච්චස වග්ගයේ සඳහන් කුමමාපම සූත්‍ර දේශනාවයි.

ඔහු නම් නොවෙයි මට හසුවන්නේ. මෙසේ සිතු සිවලා ඉදිබුවා අතහැර යන්නට ගියා.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ එහි ස්වාමීන් වහන්සේලා මුල්කොට ගෙන හික්කු, හික්කුණි, උපාසක, උපාසිකා නම් වූ මේ සිවු පිරිසටම ආමන්ත්‍රණය කරනවා.

මහණෙනි, මේ ආකාරයටම මරුවාද නොප ළඟටම (නොප යනු යහපත් වචනයකි. 'කුම්භේ' යන පාලි වචනයේ තේරුමයි.) වී ඇසින් හෝ ඉඩක් ලබන්නෙමි, නුඹලාගේ කණින් හෝ ඉඩක් ලබන්නෙමි, නාසයෙන් හෝ අවස්ථාවක් ලදොත් ඉඩක් ලබන්නෙමි, දිවෙන් හෝ ඉඩක් ලබන්නෙමි, කයෙක් හෝ ඉඩක් ලබන්නෙමි, අවස්ථාවක් ලදොත් මනසින් හෝ ඉඩක් ලබන්නෙමි, ආදී වශයෙන් මරුවා ද නුඹලා සමීපයේම ගැවසෙන්නේය. නුඹලා සමීපයේම නිරන්තරයෙන්ම සිටින්නේය. කුමන හෝ වේලාවක දැන් හිස එළියට දමයි, දෑත් අතක් එළියට දමයි, වැරදිලා හෝ පාදයක් එළියට දික් කරයි යනුවෙන් අවස්ථාවක් ලද සැනෙන්ම එය ඩැහැ ගැනීමට, ඉදිබුවා සමීපයට වී සිටි සිවලා මෙන් මරුවා ද නුඹලා සමීපයටම වී සිටින්නේය.

මහණෙනි, හික්කු, හික්කුණි, උපාසක, උපාසිකා නම් වූ සිවු පිරිසටම තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ආරාධනා කරනවා. මේ නිසා 'ඉන්ද්‍රියෙසු ගුප්ත දීවාරා විහරට්' ඉන්ද්‍රියයන්ගේ වැසුණු දොර ඇතිව වාසය කරන්න.

රූපය :

"තසමාතිහ භික්ඛවෙ ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහන - දීවාරා විහරට්, චක්ඛුනා රූපං දිස්වා මා නිමිත්තගාභිනො අනුවත්ථ, මානුබ්‍යඤ්ඤප්පගගාභිනො යත්වාධිකරණාමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුත විහරන්තං අභිජ්ඣා - දොමනස්ස පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාසාවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපස්ථ, රක්ඛට් චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියෙ ආපස්ථ."

ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන නම් වූ මේ ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසුණු දොර ඇතුළු වාසය කරන්න. ඇසින් රූප දකින්නේ නිමිති ගන්නට එපා. ඇසින් රූප ලබන්නේ අනුවාසන ගන්නට එපා. ඒ වක්ඛු ඉන්ද්‍රිය සංවෘතව (වසාගෙන) ආරක්ෂා කරගෙන සිටින්නට නොහැකිවීම නිසා අභිජ්ඣා, දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහුබදින්නේ නම් එයින් සංවරවීමට කටයුතු කරන්න. වක්ඛු ඉන්ද්‍රිය රැකගන්න. සංවරය පිණිසම කටයුතු කරන්න.

ශබ්දය :

මහණෙනි, ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දොර ඇතුළු වාසය කරන්න. කණින් ශබ්ද ලබන්නේ එහි නිමිති ගන්නට එපා. කණින් ශබ්ද ලබන්නේ එහි අනුවාසන ගන්නට එපා. යම් හේතුවක් නිසා සෝත ඉන්ද්‍රිය සංවෘතව පවත්වා ගැනීමට නොහැකිවීමෙන් අභිජ්ඣා, දොමනස්ස ආදී යම් ලාමක අකුසල කර්මවල ලුහුබැදීමක් සිදුවෙනවා නම් එයින් සංවරවීම පිණිසම කටයුතු කරන්න. සෝත ඉන්ද්‍රිය (කණ) රැකගන්න. සෝත ඉන්ද්‍රියෙහි සංවරය පිණිසම කටයුතු කරන්න.

ගන්ධය :-

මහණෙනි, ඉන්ද්‍රියයන්ගේ සංවෘත බව ඇතිකරගන්න. වැසු දොර ඇති බව ඇතිකර ගන්න. යම්භෙයකින් නාසයෙන් ගන්ධය ලබන්නේ නිමිති නොගන්න. නාසයෙන් ආඝ්‍රාණය ලබන්නේ අනුවාසන නොගන්න. යම් හේතුවක් නිසා මේ ඝාණ ඉන්ද්‍රියය (නාසය) සංවෘතව පවත්වාගන්නට නොහැකි වීම නිසා අභිජ්ඣා, දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහුබදින්නේ නම් එහි සංවරය පිණිසම කටයුතු කරන්න. ඝාණ ඉන්ද්‍රිය රකින්න.

රස :-

මහණෙනි, ඉන්ද්‍රියයන්ගේ වැසු දොර ඇතුළු වාසය කරන්න. දිවෙන් රස ලබන්නේ නිමිති අනුවාසන නොගන්න. යම් භෙයකින් ජීවිත ඉන්ද්‍රිය හේතු කොට ගෙන අභිජ්ඣා දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහු බැඳගෙන එන්නේ නම් එහි සංවරවීම පිළිබඳ කටයුතු කරන්නේ ජීවිත ඉන්ද්‍රිය රකින්න.

ස්පර්ශ :-

මහණෙනි, ඉන්ද්‍රියයන්ගේ වැසු දොර ඇතුළු වාසය කරන්න. කයින් ස්පර්ශය ලබන්නේ එහි නිමිති ගන්න එපා. අනුවාසන ගන්න එපා. යම් හේතුවකින් ඒ කාය ඉන්ද්‍රිය සංවෘතව පවත්වා ගැනීමට නොහැකිවීම නිසා අභිජ්ඣා, දොමනස්ස ආදී අකුසල ධර්ම ලුහු බැඳගෙන එන්නේ නම් ඒ කාය ඉන්ද්‍රියෙහි සංවරය පිණිසම කටයුතු කරන්න. කාය ඉන්ද්‍රිය රකින්න කාය ඉන්ද්‍රියෙහි සංවරය පිණිසම කටයුතු කරන්න.

ධර්ම (සිතුවිලි) :-

මහණෙනි, ඉන්ද්‍රියයන්ගේ වැසු දොර ඇතුළු වාසය කරන්න. මනසින් ධර්ම (සිතුවිලි) ලබන්නේ එහි නිමිති ගන්න එපා. අනුවාසන ගන්න එපා.

යම් හේතුවකින් මන ඉන්ද්‍රිය සංවෘතව පවත්වා ගැනීමට නොහැකිවීම නිසා අභිජ්ඣා දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහු බැඳගෙන එන්නේ නම් එහි සංවරය පිළිබඳවම කටයුතු කරන්න. මන ඉන්ද්‍රිය ආරක්ෂා කරන්න. මේ ආදී ලෙසින් තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට ආමන්ත්‍රණය කරමින්, සියලු දෙනාටම කරුණු පැහැදිලි කරමින් දේශනා කරනවා.

මහණෙනි, ඔබ මේ අයුරින් මනා ලෙස ඉන්ද්‍රියයන් සංවෘතව පවත්වා ගන්නේ නම්, අර ඉදිබුටා මනාව සිහිය පවත්වාගෙන, කිසිවිටෙකවත් කිසිදු අවයවයක් එළියට නොදමා සිවලාගෙන් ආරක්ෂා වුණා වගේ ඔබත් මේ ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන නම් වූ ඉන්ද්‍රියයන් මනාව ඇතුළෙහිම බහා තබාගන්න. අසංවෘත වෙන්න එපා. සංවෘත වෙන්න. වසාගෙන සිටින්න. ඇහැ එළියට දමන්න එපා. ඇහැ අරින්න එපා. (ඇහැ අරින්න එපා යනු අප සාමාන්‍යයෙන් සඳහන් කරන ඇස් දෙක අරින්න එපා කියන අදහස නොවෙයි. ඇසෙන් රූප ආදී අරමුණු ඔස්සේ මමය, මාගේය, ස්ථීර ආත්මයක් කියන අදහසින් රාග, දෝෂ, මෝහ ආදී කෙලෙස්, ඒ අභිජ්ඣා, දෝමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්මවලට පැමිණීම පිණිස, ලුහුබැඳීම පිණිස ඇස පවත්වන්නට එපා යන අදහසයි. පැහැදිලියි නේද?

ඒනිසා කණ, නාසය, විවෘතව පවත්වාගන්න එපා. රාග, දෝෂ, මෝහ ආදියට පැමිණීම පිණිස අභිජ්ඣා, දෝමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහුබඳිවී. ඒවගේම දිව විවෘතව පවත්වන්න එපා. කය විවෘතව පවත්වන්න එපා. මනස විවෘතව පවත්වන්න එපා. මේ ඉන්ද්‍රියයන් ඔස්සේ ඇතිවන තෘෂ්ණා ආදී සිතුවිලිවලට හසුනොවී ඉන්නට පුළුවනි නම්, මරුවා තොප ළඟ කරකැවෙමින්, අවස්ථාවක් ලබන්නට වටා ගැවසෙමින් සිටියත්, කෙලෙස් පවත්වා නොගැනීම නිසා මරුවා ඔබෙන් ඉවත්වෙනවා. රහත් උතුමන්ගේ, ආර්ය උතුමන්ගේ ජීවිතවලින් මරුවා ඉවත්වෙලා. ඒ ඔවුන් ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන නම් වූ ඉන්ද්‍රියයන්ගේ මනාව ආරක්ෂාවක් පවත්වාගන්නා නිසයි.

ඉහත සඳහන් කළ ඒ උතුම් ගාථා රත්නය දේශනා කරමින් තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ එසේ පැහැදිලි කරනවා. මේ නිසා මේ ආර්ය ස්වභාවයට පත්වූ මහණ මනා ලෙස මේ ඉන්ද්‍රියයන් ආරක්ෂා කරගන්නවා. ඉන්ද්‍රියයන්ගේ වැසු දොර ඇතිව පවත්වාගන්නවා. තෘෂ්ණාවෙන් බැහැරවෙලා තමාගේ ඉන්ද්‍රියයන් ආශ්‍රය කරනවා. මේවා තමාට පමණක් නොව මෙරමාටත්, විපතක්.

එනිසයි ඒ ආර්ය උතුමෝ තමාගේ හෝ අනුන්ගෙන් අපවාදයක්, නරක නාමයක් නැතුව උපවාද රහිතව පිරිනිවන් පාන්නේ. ජීවිතය අවසන් කරන්නේ.

තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ කුමේමාපම සූත්‍රය අවසන් කරනවා.

ස්වාමීන් වහන්සේ තව ටිකක් මෙය විස්තර කරනවා. එය අපට ඇසුණා, දැනුණා පමණයි. අපගේ ජීවිතයට ගලපා බලන්නත් ඕන. ජීවිතයේ කඩදාවත් ඉබ්බා හා හිවලා කතාව අමතක වෙන්නට එපා.

මෙහි සඳහන් වූ ඉබ්බාගෙන් ගත හැකි සරල උපමාව පමණයි අප ගත යුත්තේ. ඉදිබුටාගෙන් නොගත යුතු ආදර්ශයකුත් තිබෙනවා. සූත්‍ර දේශනාවට අනුව නොව එය ස්වාමීන් වහන්සේ සිහිපත් කරන අදහසයි. ඉදිබුටා යනු සෙමින් ගමන් කරන සත්ත්වයෙක්. එහෙත් ඉදිබුටාගේ ඒ ලීලාව ඒ ආකාරය අපේ මාර්ගයේදී පැවතිය යුතු නැහැ. ජලයේ සිටින ඉදිබුටා වැරදිලා හෝ ගොඩට පැමිණියොත් උඟට ගමන් කරන්න වෙන්නේ ඉතාම හෙම්බුයි. එමෙන්ම ජලයේ සිටින ඉදිබුටාට ගොඩබිමදී මහත් අනතුරකට පත් වෙන්නක් පුළුවනි. ඉදිබුටාට වඩාත්ම ප්‍රවේශම් ඇති තැන ජලයයි. සතුන්ගෙන් හෝ බාහිර කරදර ඇතිවූ විට පීනායාමට පුළුවන්. එහෙත් ගොඩබිමේදී සෙමින් ඇවිදින ඉදිබුටාට අනාරක්ෂිත බවකුයි ඇත්තේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැදිලි කළ මේ උපමාව එක්තරා අවස්ථාවකට පමණයි අප ගලපා බලන්නේ. එනම් ඉදිබුටා තමාගේ කබල (කටුව) තමාගේ ආරක්ෂාවටම යොදාගත් ආකාරයයි. ඒ කබල ඔහුට උපතින්ම උරුම වූ දෙයක්. ඉදිබුටා එයින් නියම ආකාරයේ ප්‍රයෝජනයක්, ආරක්ෂාවක් ගන්නවා. තමාගේ ජීවිතයට අනතුරක්, කරදරයක් යැයි දූනේ නම් සියලු අවයව කටුව ඇතුළට ගෙන, ආරක්ෂාව පිණිස නොසෙල්වී සිටිනවා. ඉබ්බාට ගමන් කරන්න නම් හිස හා පාද තරමකින් හෝ එළියට දූමිය යුතුයි. අනතුරක් යයි හැඟුන මොහොතේම ඉබ්බා කරන්නේ නොසෙල්වී නිරුක්සහකව අනතුර පහවී යන තෙක් එතනම රැඳී සිටීමයි.

අප බොහොදෙනෙක් ඒ අවස්ථාව දැක තිබෙනවා. ස්වභාවයෙන්ම ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන නම් ව මේ ඉන්ද්‍රියයන් අපට ලැබී තිබෙනවා. එහෙත් මේ ඉන්ද්‍රියයන් තමාගේ සැනසිල්ල පිණිස මිස විපත්, දුර්භාගය පිණිස පාවිච්චි නොකළ යුතුයි. ඒවා පරෙස්සම් කළ යුතුයි. ඇසින්

ලෝකය දැකිය යුතුයි. අරමුණු තේරුම් ගත යුතුයි. එහෙත් ඇස නිසා මහත් වූ විපත්තියක් තමාට ඇති කර නොගත යුතුයි. ආදිත්ත පරියාය සූත්‍රයේ ඇස ඇවිලෙනවා යයි සඳහන් කළේ. රාග - දෝෂ - මෝහ ආදී කෙලෙස් මේ ඇසෙන් මනසට පැමිණිය හැකි නිසයි.

ඵවගේම මේ ඇසෙන් අභිජ්ඣා, දෝමනස්ස වැනි ලාමක අකුසල ධර්ම පැමිණෙන්න පුළුවන්. ඇසින් ලෝකය දකින්න. ජීවිතය පවත්වන්න. අරමුණු තේරුම් ගන්න. එහෙත් ඵ් අරමුණු රාග - දෝෂ - මෝහ වලට හසු නොවන ආකාරයට ඇස ආරක්ෂා කර ගැනීමට මනා වූ සිහියක් පැවැත්විය යුතුයි.

එසේ නැත්නම් මරුවා නිරන්තරයෙන් කරකැවෙමින්, ගැවසෙමින්, විවිධ වූ වෙස් මාරු කර ගැනීමින් බලාගෙන සිටිනවා. ඔබේ ස්වභාවය පිළිබඳව ඉතා හොඳ දැනුමක් ඇතුවයි ළඟට වී සිටින්නේ. සමහරවිට ඔබටත් වඩා ඔබේ ස්වභාවය පිළිබඳව මරුවා දැනගෙන සිටින්න පුළුවන්. ඔබට ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන ඔස්සේ අතපසුවීමක්, ප්‍රමාදයක් සිදුවූයේ මොනසම් වෙලාවකද මරුවා ඉන් ප්‍රයෝජන ගන්න පුළුවන්.

‘ඉඤ්චියෙසු ගුප්ත ද්වාරා විහරංථ’

නිරන්තරයෙන්ම ඉඤ්චියන්ගේ වැසූ දොර ඇතුළු වාසය කරන්න යයි ආරාධනා කළේ එනිසයි. ස්වල්ප වූ ප්‍රමාදයකින් ඔබේ ඇස රාගයකට - ද්වේෂයකට - මෝහයකට හසුවුනොත් ඵ් මොහොතේම මරුවා ඔබේ ඇසෙන් අවස්ථාවක් ගන්නවා. ඔබේ ඇස මුල්කරගෙන මාරයාගේ කෙලෙස් වසඟයට ඔබව හසුකර ගන්නවා.

නිදසුනක් ඉතාම කරුණාවෙන් පැහැදිලි කරන්නේ කොයිතරම් හොඳට සිටි මමද. කොයිතරම් අවංකව මා මටම සැනසෙන්න කටයුතු කළාද? එහෙත් ඵ් රූපය දුටු අවස්ථාවේ මට මොනවා සිදුවුණා දැයි හිතාගන්න බැහැ. ඵ් නිමිති, ව්‍යංජන, අනුනිමිති, අනුව්‍යංජන (මේ සූත්‍ර දේශනාවේ නිමිති, අනුව්‍යංජන දෙකයි පැහැදිලි කරන්නේ.)

මමය, මාගේය, ස්ථිරයි, සදාකාලිකයි, පෙනුමයි, රුවයි ආදී ලෙසින් රූපය, හඬ, ආඝ්‍රාණය, රසය, ස්පර්ශය, සිතුවිලි ඔස්සේ නිමිති ගන්නවා. අනුනිමිති එහි ලුහුබැඳ යන ආකාරයයි. පෙනුමයි, ප්‍රසන්නයි, මගෙයි, කතා

කරන ආකාරය, හැසිරෙන ආකාරය ආදී විවිධ අනුකොටස් පිළිබඳ අනුනිමිති ගන්නවා. අනුව්‍යංජන එහි විවිධ ආකාරයේ කොටස් ගලප ගලපා බලමින් අවස්ථාව සලසා ගන්නවා. කුමක් හෝ දුර්වලකමකින් සිලයෙන්, සතියෙන් ඉවත්වීමෙන්, යෝනිසෝමනසිකාරය ඉවත්වයාමෙන්, අනුපස්සනා පිළිනොපැදීමෙන් සති සම්පජ්ඣ්ඤා ඉවත්වීමෙන් පරික්‍ෂාකාරී නොවීමෙන් ඇස මුල්කරගෙන මරුවසඟයට හසුවුණා. එනිසා ඇස ආරක්ෂාකර ගන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ සඳහන් කළා මහණෙනි, මරුවා නුඹලා සම්පයෙහි නිරන්තරයෙන් ගැවසෙනවා. ඉඤ්චියන්ගේ වැසූ දොර ඇතුළු කටයුතු කරන්න. ඇසෙන් රූප නම් වූ අරමුණු ගන්නා විට නිමිති ගන්න එපා. පරමාර්ථ ධර්ම අනුව මෙතෙහි කරන ලද පුහුණු කරන ලද සිතට සම්මුතිය අනුව පවත්නා ස්වභාවය දැනෙනවා. අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත ක්‍රිලක්ෂණ ඔස්සේ අවිජ්ජා, දොමනස්ස, විෂම වූ ලෝභය ආදී කෙලෙස් වලින් බැහැර වෙන්න අවස්ථාව සැලසෙනවා. නිමිති, අනුව්‍යංජන ගන්න එපා යනුවෙන් සඳහන් කළේ එයයි.

යම් හේතුවක් නිසා ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන සංවෘතව පවත්වා ගත නොහැකිවීමෙන්, ආරක්ෂාකර ගැනීමට නොහැකිවීමෙන් අභිජ්ඣා, දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්මයක් ලුහු බැඳගෙන එනවා නම් එයට හේතුවක් හැඳෙනවා නම්, හැදුනා නම් ඉක්මනින්ම ඇසෙහි සංවරය පිණිස කටයුතු කරන්න.

ඵ් රූපය දුටුවා, පෙනුණා ඵ් හඬ ඇසුණා, ඇසුවා. ආඝ්‍රාණය, රසය, ස්පර්ශය, සිතුවිලි මේ ඇලීමක් සේ මට දැනෙනවා. මෙය බැඳීමක්, ද්වේෂයක්, තරඟවක්, නපුරුකමක් එය මූලාවක්. මා දැන් මනාව සිහිය පවත්වා ගන්නවා. ඇසට අසංවර වෙන්න දෙන්නෙ නැහැ. රාගයට, ද්වේෂයට, මෝහයට මුසු වෙන රූපයට වඩා විරාගයට, චිතදෝෂයට, චිතමෝහයට හසුවන මා ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය මනසින් පරිසරය ආශ්‍රය කරනවා.

යම් හේතුවක් නිසා එතනට යන්න වුණා. ඵ් පිරිස හමුවුණා. එය සිද්ධ වෙන්න තිබුණා. ඔබ නොදැනුවත්වම එතනට ගියේ. බලාපොරොත්තු නොවූ දෙයකුයි එහිදී සිදුවූයේ. බලාපොරොත්තු නොවුණු පිරිසකුයි මුණ ගැසුනේ. සිහිනෙන්වත් නොසිතූ දෙයකුයි මට අහන්න ලැබුණේ. දකින්න ලැබුණේ. යම් හේතුවක් නිසා වකු ඉඤ්චිය සංවෘතව පවත්වා ගැනීමට නොහැකිවීමෙන් අභිජ්ඣා, දොමනස්ස වැනි ලාමක අකුසල ධර්ම ලුහුබැඳගෙන එනවා නම්

ඒ ඇසේ සංවරය පිණිස කටයුතු කරන්න. යම් හේතු නිසා ඒ රූපය, ශබ්දය, ආඝ්‍රාණය, රසය ලෙසින් අභිජ්ඣා දොමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල කෙලෙස් ලුහුබැඳගෙන එන්න පුළුවන්. මගේ හිතට ඇසුණු, දැනුණු, රස, ස්පර්ශ සිතුවිලි නිසා මම දැන් ඇසේ වක්‍ර ඉඤ්ඤා සංවරය පිළිබඳව කටයුතු කරනවා. මම එහි ඇති ආදීනවය මෙතෙහි කරනවා. මම රූපය සිතින් අල්ලා ගන්නෙ නැහැ.

වැඩිහිටි ඇත්තෝ ධර්මයට කැඳවාගෙන යා යුතුයි. මුදුලක්ඛණ ජාතක කතාවේදී, වසර ගණනාවක් කැලේ භාවනා කළ අප බෝසතාණෝ, බෝධිසත්ත්ව අවධියේ රජ මැදුරට පැමිණියේ පිඬුසිඟා ගෙන රජතුමාගේ ආරාධනය නිසා රජ උයනේ නතර වී සිටියා. යම් සිද්ධියක් නිසා යුද්ධයක් ඇතිවී රජතුමා බැහැර ගියා. දේවියට උපස්ථාන කටයුතු පවරා තිබුණා. පඤ්ච අභිඥා ලැබූ බෝධිසත්ත්වයෝ එදා සාද්ධියෙන්ම රජ මාළිගයට වැඩියා.

පඤ්ච අභිඤ්ඤා :-

1. ඉද්ධිවිධං
2. දිබ්බසෝතං
3. පරචිත්ත විජානනං
4. පුබ්බ නිවාසානුස්සතිං
5. දිබ්බවක්ඛං

වහා පිරිසිදු වී, දුහුල් ඇඳුමකින් සැරසී සිටි රාජදේවිය හදිසියේම උඩින් වැඩිය බෝධිසත්ත්වයන්ගේ පැමිණීමෙන් එකවරටම කලබලවුණා. එතුමිය නැගිළි වට දුහුල් සළුව ගැලවී ගියා. යම් හේතුවක් නිසා බලාපොරොත්තු නොවුණු අවස්ථාවක්. සතිය මනාව නොපිහිටීම නිසා බෝධිසත්ත්වයන්ගේ සිත ඒ සිරුර කෙරෙහි ඇලීමෙන් සෙලවී ගියා. එනිසා විෂ්කම්භන සමාධියෙන් බලවත් ලෙස කෙලෙස් යටපත් කළ ධ්‍යාන අවස්ථාවේ අභිඥාවන්ට පත් වූ බෝධිසත්ත්වයන්ගේ සියළු අභිඥා නැතිවී ගියා. කෙලෙස් බලවත් ලෙස ඉහළට ආවා.

යම් හේතුවක් නිසා, අර්භත් භාවයට පත්වන තෙක් අවසාන ක්ලේෂය දක්වාම මාන, උද්දච්ච, අවිජ්ජා යා සංයෝජන කෙළවර වන තෙක් කුමක් හෝ හේතුවකින් මේවා එකින් එක එකින් එක සංයෝජන ගැලවී ගියත් ක්ලේෂයන් පවතින්නට පුළුවනි. සෝවාන් වූවන් මේ අවස්ථා පවතින්නට පුළුවනි. නමුත් සෝවාන් අවස්ථාවට (කාමරාග - පටිස) තුනී වී ඇති නිසා

රාග, දෝෂ, මෝහ ආදී කෙලෙස් වලට හසුවන්නේ නැහැ. සෝවාන් බවට පත්වීමේදී සක්කාය දිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, සීලබ්බන මුළුමනින්ම බැහැර වන්නේ. කාමරාග එනම් පඤ්ච ඉඤ්ඤා සතුටු කිරීම, පටිස එනම් ගැටීම - ව්‍යාපාදයට අවස්ථාව සලසා දෙමින් මේවා පවතිනවා. නමුත් තුනී වෙනවා. ලෙහෙසියෙන් හසුවීමක් නැහැ. නමුත් පවතිනවා. ඊට මෙහා පවතින ඕනෑම අවස්ථාවක මෙයට හසුවෙන්න පුළුවන්. යම් හේතුවක් නිසා, බලාපොරොත්තු වන, නොවන අවස්ථාවක ඒ ස්වභාවයට මුහුණ දුන්නොත් ඒ මොහොතේදීම වක්‍ර ඉඤ්ඤා සංවෘතව පවත්වාගන්න. වැරදිලාවක් ඉදිබුවා හිස හෝ අතක්, පයක් එළියට නොදමනවා වගේ වැරදිලාවක් මේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ට හසුවෙන්නට නොදී ඇසෙහි සංවරය පිණිස කටයුතු කළ යුතුය.

ඇසෙන් දුටුව රූපය, කන් දෙකෙන් ඇසුණු හඬ, නාසයෙන් ලැබුණු ආඝ්‍රාණය, දිවෙන් ලැබුණු රසය, ශරීරයෙන් ලැබුණු ස්පර්ශය, මනසින් ගැනුණු සිතුවිලි ආදියෙහි සංවරය පිණිස කටයුතු කළ යුතුයි. මේ ඉඤ්ඤායන් කෙරෙහි කොයිතරම් නම් මනා වූ සිතියක්, සතියක් පවත්වා ගත යුතුද යන මේ සූත්‍ර දේශනාවේ අදහස ගැඹුරින් සඳහන් කළේ ඒනිසයි.

ඔබ ගෘහස්ථ ජීවිතයක් ගත කළත් පංචශීල ප්‍රතිපත්තිය රකිමින් ඒ තුළ සිටීමට ඔබට පුළුවනි. ගෘහස්ථ ජීවිතයේ මුළුමනින්ම බුන්මවාරී ජීවිතයට පත්වී මේ මාර්ගයට ළංවීමට පුළුවනි නම් එය නිර්වාණගාමී මාර්ගයේ ඉහළට ගමන් කිරීමකුයි. කෙසේ සඳහන් කළත් සෝවාන් මඟට අනතුරුව සකදාගාමී , අනාගාමී ඔස්සේ ඉදිරියට එනවිට ඔබ ගෘහස්ථ ජීවිතයේ සිදුකරන දේ සමඟ මේ ගමන අපහසුයි. අරහත් භාවයට පත්වූවා නම් දින හතකට පෙර පිරිනිවන් පෑවේ නැතිනම්, ඒ හැම කෙනෙක්ම පැවිදි වුණේ ගෘහස්ථ ජීවිතය අපහසු නිසයි.

එහෙත් ගෘහස්ථ ජීවිතයක් ගත කරන ඔබට ආරාධනා කරන්නේ හැකිතාක් දුරට පංචශීල ප්‍රතිපත්තිය රකිමින්, ඉන් ඉහළට ආජීව අට්ඨමක ශීලය, උපෝසථ අෂ්ටාංග ශීලය, දඹ සීලය ඔස්සේ ගමන් කරන්න. එදිනෙදා ජීවිතයේ පංචශීලය හෝ ආජීව අට්ඨමක ශීලය මැනවින් ආරක්ෂා කරගෙන, මේ ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මන නම් වූ ඉඤ්ඤායන් මනාව ආරක්ෂා කරගන්න. සංවර කරගන්න.

ඇහැ රකින්න. කණ රකින්න. නාසය රකින්න. දිව රකින්න. ශරීරය රකින්න. මන රකින්න යයි ආරාධනා කරන්නේ ඉදිබුවා මෙන් මනාව සතිය

පවත්වාගෙනයී 'නුඹ සිටින්න ඕනෑ තරම් වේලාවක්. මම නම් එක ඉඤ්ජියක්වත් එළියට යොමු කරන්නේ නැහැ. නුඹට හසුවන්නේත් නැහැ. කුමන හේතු දැනුනත්, ඇස, කණ, නාසය ආදියෙන් කුමන දේ දැනුණත් මම නම් අසතියට පත්වී දුර්වලකමක් මතුකර ගන්නේ නැහැ. මම හිචලාට හසු වන්නේ නැහැ.

අපගේ එකම ඉඤ්ජියකින් වත් (ඇසෙන් හෝ ...) වරදක් වුණොත් ජීවිතයම නැති වෙන තත්ත්වයට පත්වෙන්න පුළුවන්. කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මනසින් වුවත් වෙන්ට පුළුවනි. ගෙය ඇතුළට වී දොර වසාගෙන සිටියත් මනසට පුළුවන් සිතුවිලි එළියට දමන්න. මාරයාට ඒ සිතුවිලි ඔස්සේ ඇවිදිත් අල්ලාගන්න පුළුවන්. සිතක් සිතුවිලිත් පරෙස්සම් කරගත යුත්තේ එනිසයි. මේ සූත්‍ර දේශනාව අප හැම කෙනෙකුටම පැහැදිලියි. යම් දුර්වලතාවක් නිසා එවැනි අවස්ථාවකට මුහුණ දුන්නා නම්, එවෙලේම මනාව සිහිය පවත්වාගෙන, අභිජක්ඛා දෝමනස්ස ආදී ලාමක අකුසල ධර්මයන් ලුහුබදින්නට මේ හිතට ඉඩ නොදී ඇස, කණ ආදී ඉඤ්ජියයන්ගේ සංවරඛව පිණිස කටයුතු කරන්න. එහි ආරක්ෂාව පිණිස කටයුතු කරන්න.

මෙලෙස වැසූ ඉඤ්ජියයන් ඇතුළු ජීවිතය පවත්වා, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටියට හසුනොවී, තමාට මෙන්ම අනුන්ටත් කරදරයක් නොවී, උපවාද රහිතව ජීවිතය ගත කරන්න.

උපවාද සහිත වුණොත් - අර හොඳට හිටි ස්වාමීන් වහන්සේට කුමක්ද සිදුවුණේ? හොඳට සිටි අම්මා කුමක්ද කර ගත්තේ? හොඳට සිටි තාත්තා කුමක් කරගෙන තිබෙන්නේ? හොඳට හිටි පුතා, දුව ආදී මේ අය අවසාන කාලයේ කරගත් දෙයක්. එවිට උපවාද සහිතවයි ඇස් දෙක පියාගන්න වෙන්නේ.

රහතන් වහන්සේ නමක් පිරිනිවන් පාන්නේ උපවාද රහිතව (නරක නාමයක් නැතුව) අපගේ මේ ජීවිතයේ ඇස් දෙක පියවෙන්න ඕන, විඤ්ඤාණය බැහැරව යන්න ඕන නරක නාමයක් නැතුවයි.

අපගේ අධිෂ්ඨානය මේ ජීවිතයේදීම ධර්මාවබෝධය ලැබීමයි. යම් විටෙක නොහැකි වුණා නම් තමන්ටත් අන් අයටත් අපවාදයක් උපවාදයක් නැතුව සැනසිල්ලක්ම ඇස් දෙක පියවෙන්න අපි අධිෂ්ඨාන කළ යුතුයි.

ඉදිබුවා මුල්කරගෙන, උපමා කරගෙන දේශනා කළ මේ සූත්‍ර ධර්මය, අපේ ජීවිතයට ගලපාගෙන කායිකව හා මානසිකව සුවපත් වී, ධම්මානු ධම්ම මඟෙහි ප්‍රතිපත්ති පුරමින් උතුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධයෙන්, නිවන් අවබෝධය පිණිසම වේවායි අධිෂ්ඨාන කරමු.

සාධු ! සාධු ! සාධු !

පුණ්‍යානුමෝදනාව

**ආගමික ජීවිතයේ මෙම ලෝකය ආහාර ආවිට බියෙන් හා කණගුටුවන්
තොරව සමුදායීව සාමගේ සිටි පහන් වේවා!**

බන්තර මුල්ල සිරි සුදසුන් අරමට අධිපති පූජනීය ආචාර්ය මිරිස්සේ
ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු සියලුම ස්වාමීන් වහන්සේලාටත් කායික
මානසික සුවය හා චිර ජීවනයත් ධර්ම දානමය කුසල බලයෙන් වතුරාර්ය
සත්‍ය ධර්ම අවබෝධයත් සැලසේවායි පතමු.

ඔස්ට්‍රේලියාවේ පදිංචි ප්‍රසන්න මාලික්ද පුතුට, අසන්නා පෙරේරා
දියණියට සහ නෙතුලි සිගිති දියණියටත් ඉතාලියෙහි සිටින රොහාන් සංජීව
පුතුට, දිලිහි දියණියට, තුෂාර ඉන්දික පුතුට සහ ඔවුන්ගේ සියලු ඥාති
මිත්‍රාදීන්ටත් මෙම ධර්ම දානමය කුසල බලයෙන් නිදුක් නිරෝගි සුවය හා චිර
ජීවනය ලැබේවායි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ ආර්.ඒ.ඒ. පෙරේරා මහතා සහ
එම මහත්මිය, ඇම්.ඩී. ජයසේන පෙරේරා මහතා සහ එම මහත්මිය විසිනි.

පුණ්‍යානුමෝදනාව

“සබ්බදුභාධම්මදුභාජිනාති”

2011 වූ මැයි මස 17 වෙනි දින වෙසක් පුර පසළොස්වක පොහොයට
යෙදෙන 2600 වැනි ශ්‍රී සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය වෙනුවෙන් පූජා කරනු ලබන
මෙම දහම් පඩුරු පූජාමය කුසල කර්ම බලයෙන්,

අභාවප්‍රාප්ත කරුණාවතී වික්‍රමරත්න මෂණියන්ටත්, සුසිල් ප්‍රියලාල්
වික්‍රමරත්න සොහොයුරාටත් නිවන් සුවය ප්‍රාර්ථනා කරමු.

එසේම, සරත් වඤ්ඤා පියාණන්ටත්, විල්සන් වික්‍රමරත්න පියාණන්ටත්,
ආර්.එම්. හින්මැණිකේ මෂණියන්ටත්, සෝමා හන්දනියටත්, නිදුක් නිරෝගි
සුවයත් දීර්ඝායුෂත් ප්‍රාර්ථනා කරමු.

මෙම දහම් පඩුරු පූජා කරන ශාන්ත හා වමර් වික්‍රමරත්න දෙපළටත්
දරුවන්ටත් සහෝදර සහෝදරියන් හා දූ දරුවන් ඇතුළු පවුලේ සියලුම දෙනාටත්
කායික මානසික සුවය ලැබේවා.

අප සෑම සියලු දෙනාටත්, මෙම දහම් පොත පරිශීලනය කරන සියලුම
දෙනාටත්, ධර්මාවබෝධය තුළින් සසර මග කෙටි කොට පරම ශාන්ත වූ
නිර්වානය අවබෝධ කර ගැනීමට මෙම ධර්මදානමය කුසල කර්මය උපනිශ්‍රය
ධර්මයක්ම වේවා.

**ශාන්ත වික්‍රමරත්න
වමර් වික්‍රමරත්න**

පුණ්‍යනුමෝදනාව

බොදු අප හට ජීවිතයේ සුපිරිසිදු කායික, වාචනික සහ මානසික සංවරයන් උතුම් වූ චතුරායඝී සත්‍ය අවබෝධය පිළිබඳවත් ආදර්ශයෙන් කරුණු පහදා දෙන සිරි සුදස්සනාරාම සදහම් සෙනසුනෙහි ප්‍රධාන අනුශාසක පූජනීය මිරිස්සේ ධම්මික ස්වාමීන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ සියළුම ස්වාමීන් වහන්සේලාට උතුම් චතුරායඝී සත්‍යයම අවබෝධ වේවා!

www.buddhismforyou.org

පරලෝ සැපත් මාගේ හක්නිමක් ස්වාමී පුරුෂයාටද, දෙමව්පිය සහෝදරයන් ඇතුළු සියළු ශාකීන්ටද සසර කෙළවර කරන ඒ උතුම් වූ නිර්වානාවබෝධය පිණිස මෙය හේතු වේවා!

මාගේ දරු මුණුබුරු සියල්ලන්ටම ධර්මයෙහි හැසිරෙමින් ධර්මයෙහි රැකවරණය ලැබීමටද මේ පුණ්‍යකර්මය හේතුවේවා!

තුණුරුවන් සරණයි !

මෙයට,
වහ්‍රා වික්‍රමසේකර මහත්මිය